ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
ԱՐԹՈՒՐ ԹԱՄԱԶՅԱՆ

ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ

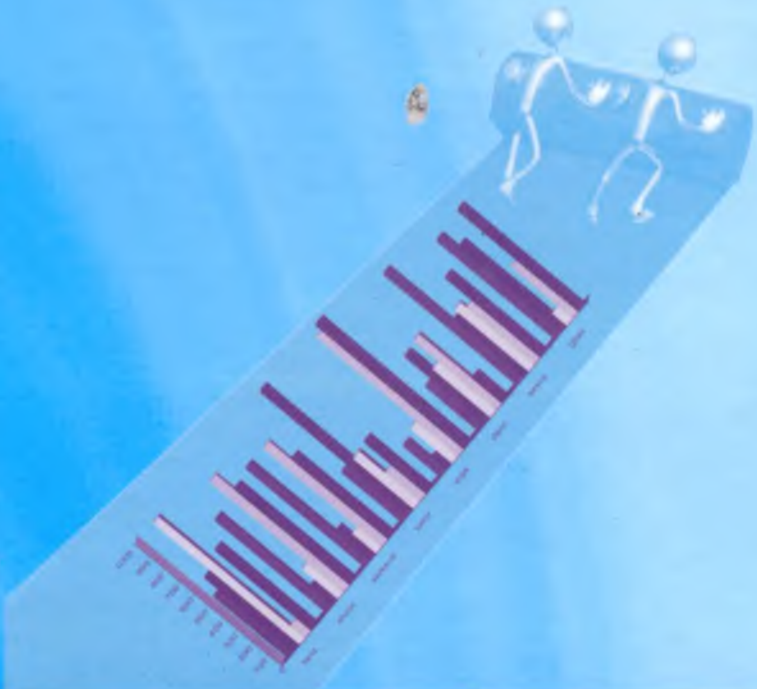

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ
Մ. ՔՈԹԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
ԱՐԹՈՒՐ ԹԱՄԱԶՅԱՆ

ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ

Երևան
ՀՀ ԳԱԱ «ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
2008

ՀՏԴ 351/354:33
ԳՄԴ 67.99(2)1+65
Հ 201

Գիրքը տպագրվում է ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտի գիտական խորհրդի որոշմամբ

Պատասխանատու խմբագիր՝
տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Վարդան Բոստանջյան

Հարությունյան Վլադիմիր Լիպարիտի
Թամազյան Արթուր Ռաֆիկի

Հ 201 Համայնքների սոցիալ-տնտեսական զարգացման և ֆինանսական հիմնախնդիրների լուծման ուղիները - Եր.: «Գիտություն» հրատ, 2008, 224 էջ:

Գրքում ամփոփված են հեղինակների վերջին շրջանում կատարած գիտական հետազոտությունների արդյունքները՝ նվիրված ՀՀ-ում համայնքների սոցիալ-տնտեսական զարգացման և ֆինանսական որոշ հիմնարար խնդիրների լուսաբանմանը: Հեղինակները փորձել են զուգամիտել համայնքային արդի հիմնախնդիրների ոչ միայն տեսական ու գործնական հայեցակետերը, այլև դրանց լուծման միջազգային փորձը՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով առկա հիմնահարցերի լուծման կոնկրետ ուղիների ներկայացմանը:

Գիրքը նախատեսված է տեղական ինքնակառավարման հիմնախնդիրներով զբաղվող գիտնականների, դասախոսների, ուսանողների, ասպիրանտների, ինչպես նաև կառավարման ապարատի աշխատողների համար:

ISBN 978-5-8080-0729-1 ԳՄԴ 67.99(2)1+65

© Հարությունյան Վ. Լ., Թամազյան Ա. Ռ., 2008թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌԱՋԱԲԱՆ 5

ԳԼՈՒԽ 1. ՍՈՑԻԱԼ- ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆԵՐՈՒԺԸ ԵՎ ԴՐԱ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՈՏԵՑՈՒՄՆԵՐԸ.. 8

1.1 Սոցիալ-տնտեսական ներուժ հասկացության հարցի շուրջ. 8

1.2 Տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական ներուժի և դրա կառուցվածքային տարրերի գնահատման մեթոդաբա- նական մոտեցումները 26

1.3 Տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական ներուժի և դրա բա- ղադրիչների քանակական գնահատման մոտեցումները.... 48

ԳԼՈՒԽ 2 . ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆԱԿԱՆ ՄՈՏԵՑՈՒՄ- ՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ- ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐԻ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ 81

2.1 Համայնքների սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրերի կազմման մեթոդաբանական մոտեցումները....................... 81

2.2 Համայնքների սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրերի իրականացման կազմակերպական-իրավական հիմքերի կատարելագործման ուղիները 92

ԳԼՈՒԽ 3. ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՖԻՆԱՆ-ՍԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ....... 117
3.1 Միջբյուջետային հարաբերությունների արտերկրյա փորձը 117
3.2 Համայնքներին դոտացիաների հատկացման նոր մոտեցումները 145
3.3 Համայնքային բյուջեների եկամուտների ձևավորման աղբյուրները և ծախսման ուղղությունները ՀՀ-ում 171
3.4 Համայնքային բյուջեների ձևավորման գործընթացի հրապարակայնության ապահովման ուղիները Հայաստանում 190
3.5. Համայնքային բյուջեների ֆինանսական ինքնուրույնության ապահովման հիմնախնդիրների լուծման հիմնական ուղիները 195

ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎՈՂ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ.............................. 215